

บทที่ 7

ข้อเสนอแนะ

การทดลองครั้งนี้สามารถใช้ข้อมูลที่ได้ เป็นพื้นฐานสำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเตรียมดิน การปลูกเชื้อไรโซเบียมและการใส่ปุ๋ยเคมี การเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชชนิดอื่น ที่นำมาจัดในระบบการปลูกพืชหลังนาโดยอาศัยน้ำฝน น้ำได้ผิวดินชั้น หรือความชื้นในดินที่ยังเหลืออยู่หลังเก็บเกี่ยวข้าวมาใช้ปลูกพืชหลังข้าว เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรนอกเหนือจากการปลูกข้าวอย่างเดียว อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้ เป็นการทดลองระยะสั้น และมีบางประการที่ทำให้ขาดความสมบูรณ์ ซึ่งผู้ทดลองมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาถึงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน ระดับความลึกของการไถพรวนดิน ร่องปลูก และพันธุ์ถั่วเหลืองที่มีระบบรากที่มีการหาน้ำและอาหารได้ดี เช่น มข.35
2. ควรมีการศึกษาสูตร และอัตราการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของดินทั้งทางกายภาพ และความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ใช้ในการทดลอง รวมทั้งผลกระทบที่มีต่อเชื้อไรโซเบียมด้วย
3. ควรมีการศึกษานับจำนวนกิ่งตอดัน จำนวนข้อตอดัน จำนวนต้นต่อหลุม และระยะการปลูก เนื่องจากอาจมีผลต่อการแข่งขันในการเจริญเติบโต และการให้ผลผลิตของพืช
4. ควรมีการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในเมล็ด ต้น และใบพืช ทำให้ทราบว่าพืชได้รับธาตุอาหารเพียงพอหรือต่ำกว่าค่าวิกฤตหรือไม่ เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิตต่อไป
5. ควรมีการศึกษาผลตกค้างของการปลูกถั่วเหลืองที่มีต่อข้าว เมื่อทำการปลูกข้าวหลังเก็บเกี่ยวถั่วเหลืองในฤดูกาลต่อไป